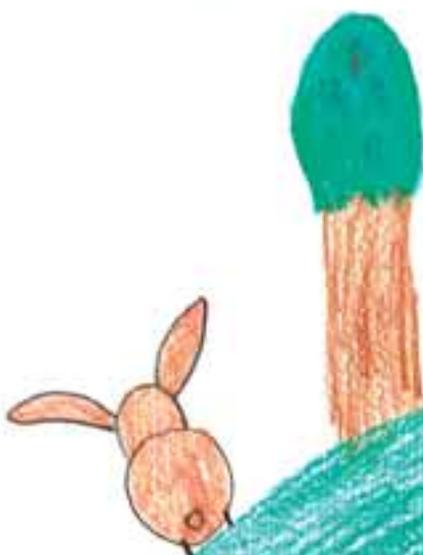
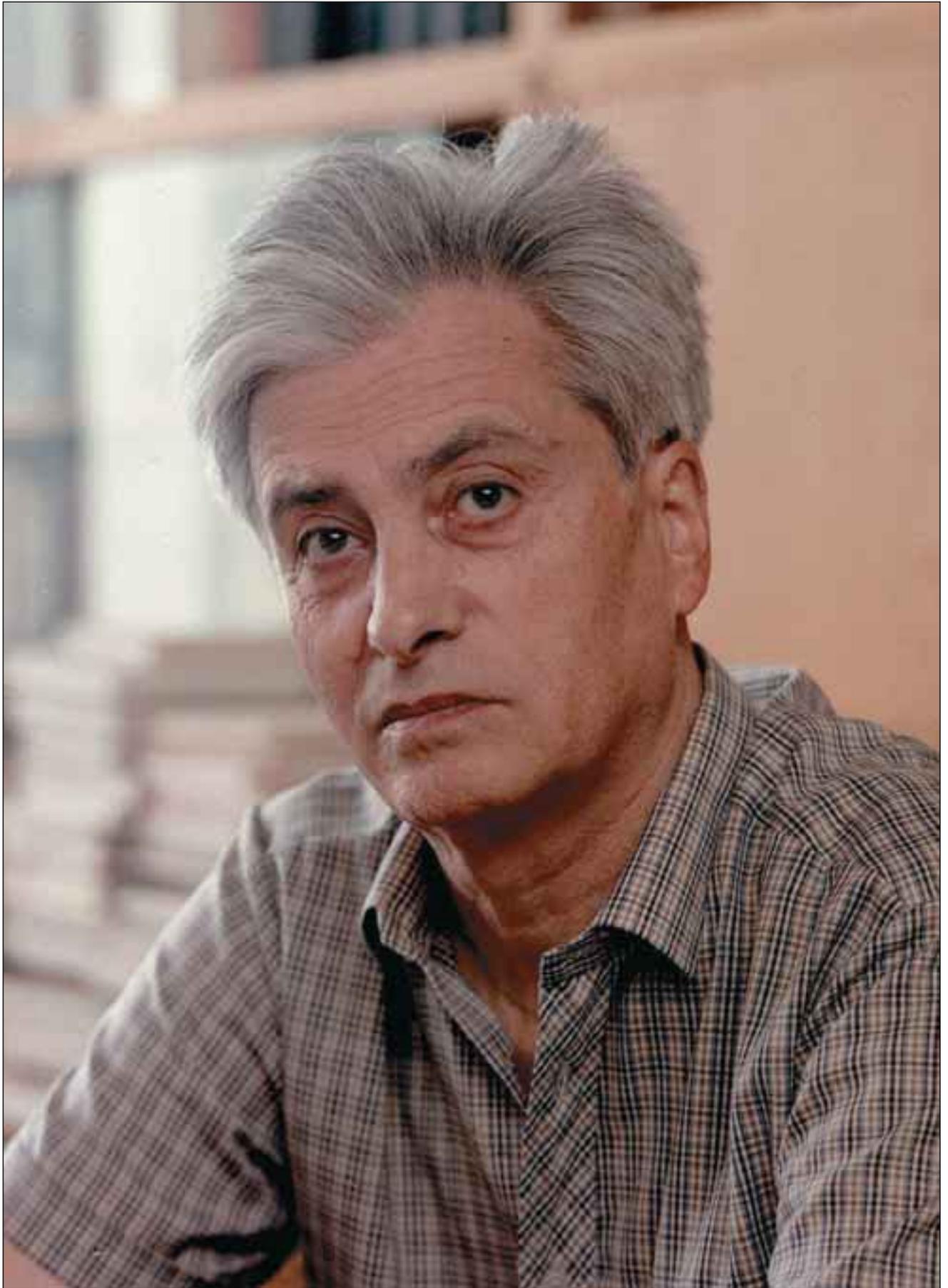

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLVI. ÉVFOLYAM 529. SZÁM 2002. MÁRCIUS

3

MÉSZÖLY MIKLÓS
(1921 – 2001)

MÉSZÖLY MIKLÓS: „A gyermek, aki jó mesét olvashat szép és nem romlott magyar nyelven: a legnagyobb ajándékot kapja. Az öregek is szívesen olvasnak mesét, csak nem mindig vallják be. Éppen őket kellene újra megtanítani rá, hogy a mese s a mesélés jobba és boldogabbá teheti az embert.”

A HEGY MEG AZ ÁRNYÉKA

Hol, merre, nem tudom; volt egyszer egy hegy, úgy hívták: Nagy-Kopasz. A kerek világon nem akadt furcsább hegy nála. Semmi sem ékeskedett rajta: se fa, se bokor, de még egy kóró sem. Csúcsától a lábáig kopasz volt; úgy festett, mint ha mindennap borotválkozott volna.

Nem volt ez mindig így. Valamikor hajdanában erdő borította, s annyi madár lakta, hogy a népek csudájára jártak.

– Mennyi gyönyörűséges fa! – mondták. – Mennyi gyönyörűséges madár!

A hegy csak hallgatta a sok lelkendezést. Tetszett is neki, nem is – de nem szólt.

Egyszer az oldalából kis forrás bukkant elő. Már nagyon unta magát a sötétben; előjött, hadd süsse, hadd melengesse a nap. Egykettőre takaros patakocská lett belőle. Valahány vándor arra járt, mind az ő vizéből ivott. Az asszonyok korsójukat merítették meg benne.

– Csuda egy víz ez! – mondogatták. – Csudálatos víz! – És vitték magukkal a hetedik határba.

A hegynek ez már sehogy sem tetszett. Hogyan, hát mindenki csak a fákat, a madarakat meg a fecsegő patakot dicséri? Hát nem ő tartja és neveli őket? Nem ő görnyed alattuk?

Pukkadt a haragtól, ha valaki azon álmélkodott, hogy ez vagy az milyen szép – órála meg csak ennyit mondott:

– Hú, de magas! Hú, de meredek!

– No, várjatok csak! – morgott. – Majd láttok ti még engem!

Szólt is a szélnek, hogy minden fát, minden bokrot borotváljon le róla.

A szél persze örült, hogy végre akad egy kis neki való munka. Egy álló hétig egyebet se tett, csak a hegyet csupálta. Elöl, hátul, fönt, lent – ahol érte. Mindent elsöpört: a fákat tövestül, a madarakat fészkestül. A forrást pedig betemette. Ami locspocs víz maradt benne, azt a nap szárította föl.

A hegy pedig elégedetten pöffeszkedett. Most aztán – gondolta – senki más, csak ő! Izgatottan várta, ki hogyan bókol neki. Hiszen várhatta! Se ember, se állat nem kívánczozott a közelbe, olyan haszontalan földkupac lett belőle. Csak egy sze-

gény, világtalan koldusember pihent meg a tövében, hálásan az sóhajtott föl:

– Be jó ez a kis árnyék!

És ott üldögélt estig a kellemes hűvösben. Bezzeg Nagy-Kopasznak se kellett több. Hogyan? Most meg az árnyékát dicsérik? Rettentő dühösen ismét a szélhez fordult:

– Hallod-e, te szél! Fújd el az árnyékom, íz se maradjon belőle!

A szél furcsállta kicsit a dolgot – de nekigyürközött. Végre is az a tiszte, hogy fújjon. Fújt és fújt; olyan szörnyűségesen, hogy csakhamar fele maradt a hegynek. Aztán negyede, aztán már annyi se. Aprócska domb lett a hegyből: akkora, mint egy fűben heverő szamár.

Éppen csak két füle nem volt.

HÚSVÉTI HARANGSZÓ NÉPMONDA

Mátyás király uralkodása alatt történt ez a csudálatos eset. Nagycsütörtök délutánján Késmárk utcáján két diákforma alak tartott a templom felé izgatottan vitatkozva.

– Ugyan már, Mihály, ne tedd! Ilyen bolondságot még életemben nem hallottam! – gyózködte az egyik a másikat.

– Bizony, hogy megteszem, még ha nem is segítesz benne! Csak arra kérlek, ne szólj senkinek! – felelte indulatosan a Mihálynak nevezett.

– Dehogyan szólok! Segítek is, csak örülségnek tartom. Még bajod lesz! – morgolódtott a másik.

– No, ha segítesz, akkor jól van. Egy csöppet se félj! Mise után föllopakodunk a harangtoronyba. Te erősen hozzákötözöl a harang nyelvéhez ezzel a kötéllal. Mikor a harangunk nagycsütörtök estéjén elindul Rómába, engem is magával röpít. Meglátod, így lesz – magyarázta Mihály.

– Ha mindenáron menni akarsz, vágjunk neki az útnak a saját lábunkon – kérte a társa.

– Minek a fáradságos utazás, amikor egy éjszaka odaröppülhetek! Hát nem érted? Vagy a harangunkkal megyek, vagy sehogy.

Ezzel Mihály le is zárta a vitát, és befordultak a templomba. Aztán, akár hiszitek, akár nem, úgy cselekedtek, ahogy azt megbeszélték. Pajtása látta Mihály elszántságát, így nem volt mit tennie, segédkezett neki. Miután jó szorosan hozzákötötte a harang nyelvéhez, elbúcsúzott

tőle. Isten kegyelmébe ajánlotta, és hazament. Mihály pedig izgatottan várakozott.

Tudta, hogy ezen az estén a harangok, a hagyományhoz illően Rómába mennek, és csak nagyszombat éjszakáján térnek vissza. Hirtelen hatalmas rázkódást érzett, teste nekicsapódott a harang oldalának, és mintha lebegne, lebegne...

Aztán hatalmas csengés-bongás, mennyei fényesség és muzsika vette körül. Csodálkozva látta, hogy a földön fekszik, egy díszes sekrestyének a kövén, zengenek, bonganak a harangok, orgonaszó hallatszik, gyertyák fénye ragyog. Ekkora harangzúgást még életében nem hallott!

– Hol vagyok? – kérdezte egy fölé hajló csuhástól, de az értetlenül nézett rá. Akkor hirtelen észbe kapott. Hát persze! Rómában van. A Szent Péter bazilikában. Bizonyára már nagyszombat estéje lehet, és elkezdődött a mise. A feltámadást ünneplik. És az ő harangja? Az már talán vissza is repült Késmárkra, és most ott zengedez.

– Kopeczky Mihály vagyok, késmárki diák – kezdte izgatottan latinul. – Hol vagyok?

– Hát hol lennél, fiam! A Szent Péter bazilikában – mosolygott a szerzetes. – Isten hozott az ünnepeken!

– Sikerült! Sikerült! – ujjongott Mihály. – Szóval a harangok mégiscsak Rómába repülnek nagycsütörtök estéjén!

A szerzetes először értetlenül nézett rá, aztán megértően bólintott.

– Ja, a harangok! Igen, a legenda szerint eljönnek, hogy lássák a pápát.

– Nohát, én is eljöttem – sóhajtott föl elégedetten Mihály.

Akár hiszitek, akár nem, ez így történt. Késmárkon azóta is mesélik, hogy 1476 nagyszombatján egy alvó embert találtak a Szent Péter bazilikában, aki nem volt más, mint Kopeczky Mihály késmárki diák, aki harangon röpíttette magát oda, és ha már ott volt, ott is maradt élete végéig.

György Rózsika, Élesd

Boldog húsvétot kívánunk!

Nagypénteki könnyhullatás
Légyen néktek máma áldás,
Mert Megváltónk feltámadott,
S minket a bűntől megváltott.

Azért mondtam mindezeket,
Legyetek jó keresztények,
Imádjátok a Megváltót,
Aki értünk feltámadott.

Ennek emlékezetére,
Piros tojást a zsebembe,
Mert ha nem lesz, meglátjátok,
Vizes lesz ma a szoknyátok.

Cserebura nádikó,
Bújj elő, te Rózsikó!
Adjál tojást eleget,
Pirosat ám, de frisset.

(Feldoboly)

Balázs Viola,
Székelyudvarhely

Lukács Réka, Marosvásárhely

Ide ki, a dombon felnőtt bogáncskóró,
Tudom, hogy bátyámból se lesz királybíró.
Csillagos kisasszony, mit néssz a szemembe,
Tán beleszeretél úri termetembe?
Inkább siess, fuss el, bújj a kamarába,
Hozz ki egy pár tojást, s tedd a tarisznyámba.
Két kupa pálinkát tölts a kulacsomba,
Egy kalácsperecet akassz a nyakamba.

(Ozsdola)

Hímestojás

A hagyományos hímes tojást olvasztott méhviaszba mártott keszicével „írják”, festékbe teszik, majd meleg ronggyal letörlik a viaszt. Az „írás” helye szép fehér marad.

Az itt látható tojás rajzolás után ecetbe került.

A tojás felületén megjelenő pezsgő buborékok

jelzik, ha az ecet hatni kezd. Ilyenkor kell kiemelni (ha túl sokat marad ecetben, a tojáshéj teljesen elvékonyodik), és vizes szivaccsal letörölgetni.

A PRAKTIKA nyomán

Rác Noémi, Kolozsvár

Nyuszitorta

A megkent tortát a “szabásminta” szerint éles késsel alakítsd nyuszivá. A vágás felületeit is kend be krémmel. A nyuszipofa krémből, drázséból, cukorkából, gyümölcsből készül.

Jó étvágyat!

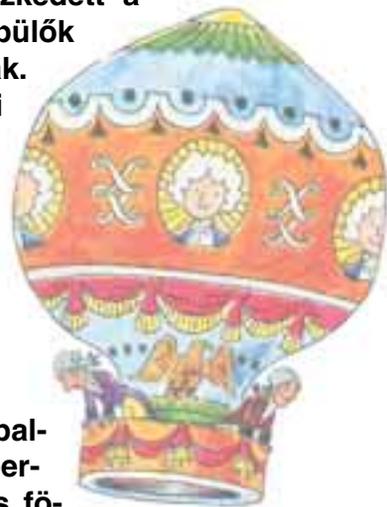

A REPÜLÉS

A repülés az ember örök álma.

Ikarosz a görög legenda szerint az életével fizetett, amiért túl közel merészkedett a Naphoz. Az első léghajók, repülők építői közül sokan lezuhantak. Ma is naponta történik légi szerencsétlenség. Az ember mégsem mond le a repülésről: mert szédítő – no meg kényelmes, praktikus és a leggyorsabb.

A mesében könnyű – a valóságban nagyon nehéz.

Az első hőléggal- lon 1783-ban 8 per- cig lebegett Párizs fö- lött – kosarában egy kakassal, egy birkával és egy kacsával.

Az első motoros repülőgép 1903-ban szállt fel. Az amerikai Wilburs fivérek építették fából, szövettel bevont dupla szárnyal. A pilóta az alsó szárnyon fekve irányította a gépet.

Égi bálna: a léghajót Schwartz Dávid, magyar mérnök fedezte fel. Láthatod, mennyivel nagyobb volt egy mai repülőnél, de 70 évvel ezelőtt átcam- mogott az óceán fölött. A léggömböt, a léghajót a meleg levegő vagy a levegőnél könnyebb hidrogén, a repülőt az erős motor, a sebesség és az áramló leve- gő felhajtó ereje emeli a magasba.

A léghajózás, a vitorlázás és a sárkány- repülés ma már sportág lett.

A repülés magyar úttörői, Endresz György és Magyar Sándor 26 óra alatt repülték át az Atlanti-óceánt. Ezt a 6000 kilométeres távot ma 3 óra alatt teszi meg a leggyorsabb utasszállító, a Concorde. Sebessége 2156 km/óra.

Hány óra lehet itt? Csak a pilóta tudja! Tudása mellé bátorságra, hidegvérre, ügyességre is szüksége van.

A légikisasszony kedves mosolya megnyugtatja a legszorongóbb utasokat is.

A helikopternek nincs szüksége kifutópályára, hiszen a lapátok forgása helyből emeli a magasba. Könnyen kihúzza vízből, szakadékból, mindenféle pácából a bajba jutottakat.

A Boeing Jumbo 386 utassal 13000 km-t repül egyhuzamban. Igaz, közben eléget 216.000 liter üzemanyagot.

A repülőtér valóságos nyüzsgő város. Agyközpontja az irányítótorony.

A papírrepülők rekordja 17 másodperc a levegőben. Fiúk, próbáljátok megdönteni!

HERVAY GIZELLA

RAKÉTÁS-MESE

Kobak addig vágyott egy űr-rakétára, míg végül Gabika kapott. Piros volt és kék és zöld és sárga.

– Miért ilyen tarka? – vizsgálta Kobak.

– Nem látod, hogy olyan, mint a szivárvány? – büszkélkedett Gabika.

– És miért olyan, mint a szivárvány?

– Hogy a Mars-lakók ne vegyék észre. Akkor azt hiszik, hogy szivárvány, és én csak rájuk irányítom a rakétámat, és – bumm! – szétrobbantom őket.

– Én fehér rakétát csinálok – komolyodott el Kobak. – Olyan rakétát, ami nem robbant szét semmit sem.

– Hát akkor mire való?

– Repülni fog és énekelni.

És ahogy hazaért, rajzolt egy rakétát, és megmutatta a földgömbnek.

De a földgömbnek nem tetszett.

– Azt mondtad, hogy fehér rakétát rajzolsz.

– De fehér papírra nem lehet fehérrel rajzolni.

– De én fehér rakétát akarok! – fordult el a földgömb.

– Na várj csak! – mondta Kobak, és kivágta a rakétát. – Na most már szép fehér.

– De lapos – kukkantott visz-

sza a földgömb.

– Akkor felgömbölyíttem, és összeragasztom.

A földgömb visszafordult.

– Na lássam!

– Várj, mindjárt megszárad, és akkor beszélgethetsz vele.

– De én azt akarom, hogy repüljön.

– Repülni fog. De mielőtt elröpítem, elbúcsúzhatnál tőle. Hogy ne legyen nagyon egyedül az űrben.

– Jó. Megszáradt már?

– Meg.

– Akkor szerbusz, rakéta!

– Szerbusz, földgömb! Én most elrepülök. Ha nagyon unod magad, akkor pördülj hármat, és visszajövök.

Avval már el is repült.

A földgömb várt, várt az asztalon, aztán unni kezdte magát.

– Gyere vissza! Gyere vissza! – kiabált a rakéta után.

De a rakéta nem hallotta.

– Gyere, mert pördülök! – kiáltotta megint, és háromszor megpördült maga körül.

– Hívtál, itt vagyok! – hupant mellé a rakéta.

– Merre jártál?

– A Holdban.

– Mit láttál?

– Hegyeket, tengereket.

– Mit csináltál?

– Repültem és rólad énekeltem.

– Jaj, de jó! – nevetett a földgömb. – És most játszol velem?

– Körbepörülök. Jó?

– Jó.

– De aztán elrepülök a Napba.

– De visszajössz?

– Visszajövök.

– És nem robbantod fel?

– Dehogyan robbantom. Én repülő rakéta vagyok.

– És énekelsz rólam?

– Énekelek.

– Akkor jó utat!

– Viszontlátásra – intett vissza a rakéta, és felröppent a Napba.

Másnap Kobak zsebre dugott kézzel állt meg Gabika mellett.

– Nekem is van rakétám. Fehér.

– Nagy dolog! El se tud bújni a szivárvány mögé. Jön az én rakétám és – bumm! – felrobbantja.

– De az én rakétám repül és énekel!

– Nagy dolog. Jön az én rakétám és – bumm! – felrobbantja.

– De az én rakétám beszélget a földgömbbel. Reggel azt mondja neki, hogy „Jó reggelt, földgömb!”, és akkor a földgömb pördül egyet örömeiben, és a tengerekből kiintegetnek a halak az uszonyukkal, és a tengericsikók kidugják a fejüket.

– És akkor jön az én rakétám, és – sutty! – lekaszabolja a tengericsikók fejét.

– Unalmas vagy – mondta Kobak, és felröppentette fehér rakétáját a Hold felé.

Az ember alig két évszázada repül, és máris túljutott Földünk légterén, ki – a világűrbe.

A rakétát az alján kiáramló égési gázok lökik a hangénál nagyobb sebességgel előre. A rakétatechnika egyik kidolgozója Kármán Tódor magyar tudós volt, aki-ről a Holdon és a Marson krátert neveztek el.

Az űrruha véd a hidegtől, a sugárzásoktól, puttya pedig tele van oxigénnel.

Az űrben nem vonz a Föld, súlytalanul lebeg minden: a víz nem marad a pohárban, az alvó az ágyban!

A JÖVŐ

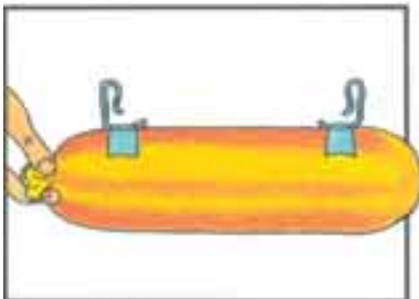
Ma csak autó, vonat harsog,
A jövőben nagy űrhajó is fog.
A jövő majd feltár sok kincset,
S a rendőr tolvajra könnyen tesz bilincset.
Nem lesz titok a mély s a magas se,
Messzire szálljon az ember az űrbe!

Kovács Krausz Zoltán, Kolozsvár

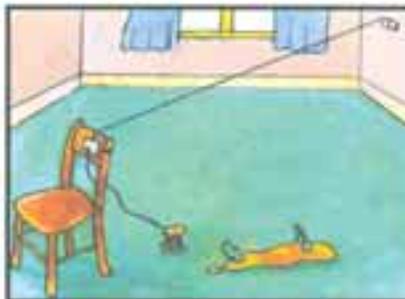

Az első ember a Holdon: Armstrong és az Apolló rakéta 1969-ben. A Holdon nem fúj a szél, a fényképen a zászlót egy bottal feszítették ki.

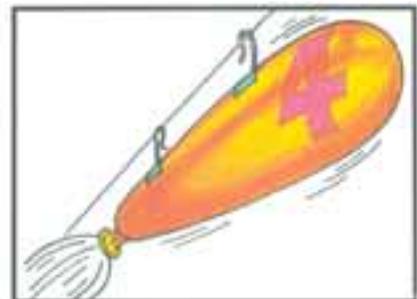
A műhold űrbeli pályán kering. Fedélzetén nincs ember, műszerek végzik az űrkutatást, az időjárás-előrejelzést, a TV-műsorok sugárzását.

Fújj fel egy léggömböt, zárd le a végét, amíg ragasztószalaggal a tetejére erősítesz két, vékony drótból készült horgot.

Feszíts ki egy horgász-zsinórt a szobában úgy, hogy kicsit lejtős legyen.

Fújd fel újra a léggömböt, akaszd fel a zsinórra, majd hirtelen engedd el. Több léggömbbel és zsinórral rakétaversenyt rendezhetsz!

Hatodik rész A tisztás hőse

Hűvös ösvény slattyogott a talpa alatt, válán ide-oda himbálózott a batyuja. Az erdőnek éppen jókedve volt, virágokkal kacagott a vándorra, páfrányokkal simogatta. A gölömbölő patak a szomját oltotta, az erdei gyümölcsök az éhségét. Huncut szellő-tündérek túrtak a hajába, s illat-manók csiklandozták az orrát.

Ilyen boldog csak egyszer volt még Szöszmögi Müsszents Sündörgő: amikor először vette nyakába a világot. Ment mendegélt éjjel-nappal, hét határon át. Mikor térdig kopott a lába, megvárta, míg visszánő, aztán ment tovább danolgatva, füttyörészve az ösvényen:

Szöszmögi Müsszents Sündörgő,
Többet már nem szöszmög ő!
Járt, kelt, tanult, vitéz lett,
Haza visz most meséket.
(Trilli, trilli füttyfürütty!)

Így érkezett el egy bújja-magas szénaboglyához, ahol az ösvény elágazott. A boglya tövében Alszi-Muszi Nyuszi hortyogott, de olyan

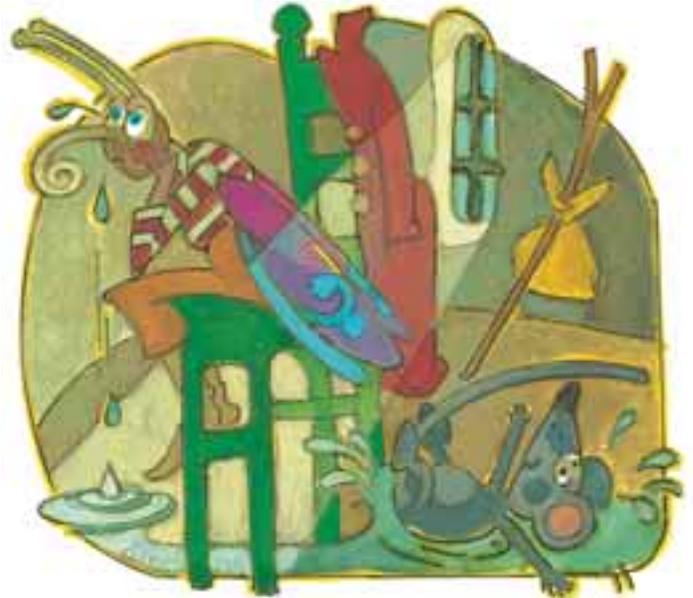

erősen, hogy csoda, hogy nem ébredt fel tőle. Szöszmögi Müsszents Sündörgő alig tudta túlkiabálni a horkolását, hogy felébressze. Mikor végre kinyitotta szemét a nagyalvó, az utas megkérdezte tőle:

– Merre kell itt hazamenni?

– Aaahaaarraaa... – ásította Alszi-Muszi Nyuszi.

A vándor megköszönte illendően az útbaigazítást, s ment arra. Hát egyszer csak azon veszi észre magát, hogy otthon van. Annyira várta már, hogy találkozzék a régi szomszédaival, de egy árva lélek nem sok, annyi sem jött elébe. Zümmögiék még a zsalugátereket is leeresztették, s a többi szomszéd is mind elsötétítette az ablakokat. Csak a függönyök résein lehetett látni olykor egy-egy pislogó szempárt. Szösz-

mögi Müsszents Sündörgő azt hitte, hogy előle bújtak el, s lehorgasztott fejjel bekullogott a gombatoronyba. Minden üresen tátongott odabenn: a cserépben nem volt virág, az órában nem volt kakukk. Kitért az ablak, s a falak megrepedeztek. Csak egyvalamit talált ott, ahol hagyta: a bánatát. Ráborult, és sűrűn nekikese-redett. Úgy potyogtak a könnyei, hogy Cinci egér nemcsak kedvére ihatott, hanem meg is fürödhetett.

Amint ott ült, üldögélt a búján egyedül, egyszer csak megcsikordul a pókháló-lepedő, s csudák-csudája, a legkisebbik Zümm-Zümm lány lépett be az ajtón. Szöszmögi Müsszents Sündörgő azt hitte, hogy a szeme káprázik. Bebarangolta a világot, de még ilyen szép leányt nem látott. Olyan karcsú volt a dereka, hogy azt még egy hajszál is megirigyelhette volna.

Bezzeg hogy rögtön megtetszett neki a leány, de még mindig azt gondolta, hogy álmodik. Csak amikor Darázská-Zümm zengő hangon megszólította, akkor kapott észbe, hogy a füle is nem káprázhat.

– Ne hidd azt – mondta a szép Zümm-lány –, hogy előled bújtak el a szomszédok. Azért húzódtak házaikba, mert nagyon félnék a sáska- királytól. Postás Hörcsi hozta a hírt, hogy a környéken már két tisztást is csutkára kopasztott roppant seregével. Most pedig arra készülődik, hogy minket is megtámadjon. Bújj el valahová, mielőtt megérkeznének.

– Hát csak ez a baj? – kiáltott fel Szöszmögi Müsszents Sündörgő. – Szaladj, mondd meg a szomszédoknak, hogy szecskába aprítjuk azt a fránya sáska- királyt, egész seregével együtt!

Azzal kapta magát, s kidobta a bánatát az ablakon a vakondtúrás mellé. Szaladt, behozta a cserepes virágot, felhúzta az egérfogót, s foggott egy kakukkot a faliorába. Azután abroncsot tett a homlokára, és elkezdte törni a fejét. Törte, törte, míg repedezni nem kezdett az abroncs. Akkor abbahagyta, s nekigyürkőzött.

Hipp-hopp összegyűjtött minden vasat a

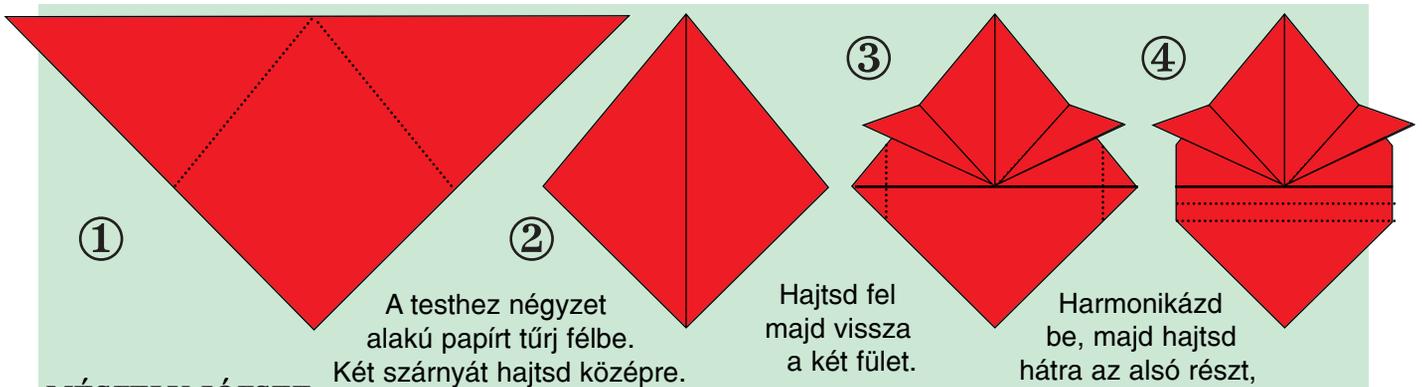
UNIPAN HELGA rajzai

környékről, még a Zümmögi-papa pipapiszkálóját is, akárhogy rítt utána az istenadta, s mindenféle harci szerszámot kovácsolt belőle: kardot, bárdot, lándzsát, pajzsot. Azután kiszaladt a tisztásra, sok-sok szöcskét összefogdosott, s megpatkolta őket. Mikor ezzel is megvolt, szomszédjaihoz fordult:

– Sorakozó, bajtársak!

Felfegyverzett közülük egy századot, s szöcskő-huszárokká avatta őket.

Befejező rész következik.

①

A testhez négyzet alakú papírt tűrj félbe. Két szárnyát hajtsd középre.

②

Hajtsd fel majd vissza a két fület.

③

④

Harmonikázd be, majd hajtsd hátra az alsó részt, ezen fog állni a huszár.

MÉSZELY JÓZSEF

KABÁTOMON KOKÁRDA...

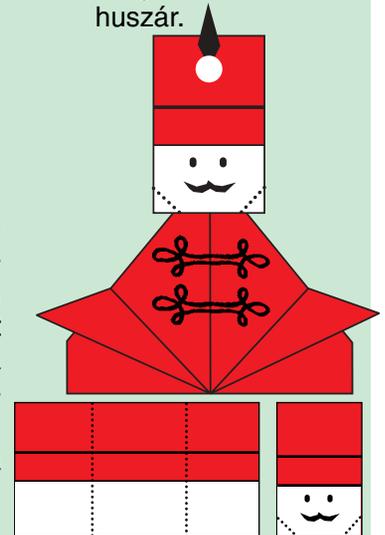
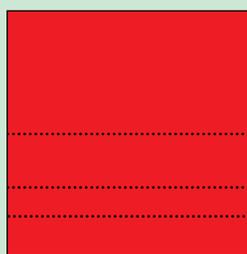
Kabátomon kokárda,
Szabadságharc rózsája.
Szívem fölött virágzik,
Hűség-tűztől rózsállik.

Én varrtam a kokárdát,
A hűségem rózsáját,
S szívem fölött viselem
Márciusi ünnepen.

Ez nem szöcskő-huszár, hanem 1848-as magyar honvéd. Ünnepele vele együtt március 15-ét.

A fej egy kisebb, piros-fehér, szintén négyzet alakú papírból készül. Hajtogasd a rajzok szerint, fess szemet, bajuszt az arcra, vitézkötést a kabátra, ragassz forgót a csákóra.

Ragaszd a fejet a testhez.

Itt születtem

Áprilisban húzzátok fel a hétmérföldes csizmát, édesanyátoktól kérjétek jó sok hamuban sült pogácsát, mert hosszú útra indulunk. Szinérváraljától Bereckig hat települést látogatunk meg.

Hosszú kutatómunkánk eredményét küldjük el. A képek közül válogassák ki a legszibbket, hogy az olvasók kedvet kapjanak meglátogatni Nagyszalontát.

Szülővárosunk Bihar megye második városa, a Nyugati-síkságon, Magyarország határától 11 kilométerre fekszik.

A mai Nagyszalonta határában fekvő Kölesér már az Árpádok korában virágzó város volt vásárokkal, iskolával. Bocskai István 1606-ban a várost 300 vitéz hajdúnak adományozta, akiket egyúttal nemesekké tett. Az „ajándékba” kapott Kölesért azonban a törökök elpusztították. A hajdúk engedélyt kaptak Bocskaitól, hogy a szomszédos Szalontán telepedjenek le.

A város életében a XIX. a legvíharosabb század. 1816-ban az árvíz, 1847-ben a tűz pusztítja. A szabadságharc idején olyan fontos személyeket láthatott vendégül, mint Petöfi Sándor, Görgey Artúr, Nyári Pál, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór és mások.

A szalontai református templom 1738 és 1755 között épült. 1741-ben harangot, 1757-ben toronyórát kapott. A templomot lörésekkel ellátott kerítés vette körül, amelyet a XIX. század derekán lebontottak. 1865-ben nyeri el mai formáját és méreteit: 3000 ülőhely található benne, a torony magassága 41 méter. E nemes vonalú, fenséget sugárzó Isten házárol az útikönyvek nem szólnak, pedig kiváltságos helye van a kálvinista egyház, a magyar irodalom és tudomány történetében.

A főtéri szép parkot Kossuth Lajos szobra és egy ártézi kút díszíti. Tavaly avatták fel városalapító fejedelmünk, Bocskai István szobrát.

Irodalmi szempontból is büszkék lehetünk városunkra, hisz itt született Arany János, Sinka István, Zilahy Lajos, kiknek emlékére városunk szobrot állíttatott, szülőházukat az erre járók felkereshetik. Biztosan hallottatok már a Csonkatoronyról, amelyben Arany János emlékmúzeumot rendeztek be.

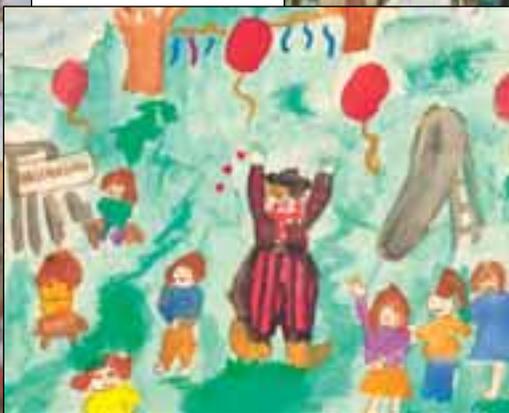

Évente Arany János nemzetközi szavalóversenyt és Arany László nemzetközi mesemondó versenyt rendeznek.

Városunk híres szülöttje, Kulin György csillagász egy csillagot szülővárosáról Szalonta névre keresztelt.

Örömmel forgatjuk már negyedik éve a Napsugár lapjait. Mi is kedvet kaptunk az újságszerkesztéshez. Minden hónapban megjelenik osztályunk lapja, a Sulkó. Ebből idézünk:

»Nincs még egy olyan ünnep, amely magyarabb, nemzetibb lenne, s mélyebben élne az emberek szívében, mint március 15-e. A forradalom hívó szavára a huszonévesek – Petőfi, Jókai és a többiek – ezreket mozgósítottak a függetlenségért, a szabadságért. Este a várost kivilágították, s a Nemzeti Színházban a „Bánk bán”-t játszották. De a közönségnek a „Talpra magyar” kellett, és Táncsicsot éljenezték. Jókai felment a színpadra, ahol Gertrúd királyné a keblére tűzött egy háromszínű kokárdát. Ez lett a dicső nap jelvénye.»

Városunkban 2 gimnázium, 2 általános iskola és egy kisebítő iskola várja a diákokat.

Írták és rajzolták az V. D osztály tanulói B. Balogh Enikő tanító néni irányításával.

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Szólj, szám!

1. Szilágyi Panna küldte Vargyasról: egészítsd ki a címeket egy-egy állatnévvel, és mondd meg, ki az írójuk.

Megy a juhász ...

Fölszállott a ...

Az éneklő ...

Rege a

Mészely József tanító bácsi rejtvényei:

2. Két helynevet rejtenek a mondatok. Miről nevezetes a két település?

Kirándulásunk során csak is Kőröspatakot látogattuk meg. Te Pista, fehér egy ház a tetek!

3. Keressetek a **szabadságharc** szóban a betűk sorrendjének megváltoztatása nélkül minél több helyes magyar szót.

Januári megfejtések: 1. gyűrű, hamu, betű, eskü, daru, gyalu, tanú, hattyú, áru (fn.), árú (mn.), odú, apu, szű, fű, füves; 2. papagáj, varjú, fűrj, juh, borjú, héja, bagoly, sirály, fogoly, moly, pulyka, karvaly, sólyom; 3. Mai jelentése: egyúttal, egy fáradtsággal. Régen a ház tűzhelyét jelentette, amelynek füstje alatt élt a család, főzött a gazdasszony, s amely szerint fizették a családonként kirótt füstadót. 4. Ír nyelven írta a levelet. „Az ezerjófüvet írul (gyógyítóul) sem találja.” (Arany: Toldi); Ír magja (gyökere) sem maradt.

Könyvjutalmat nyertek: Széri Ágnes, Szilágyballa; Baróthy Szidónia, Vámosgálfalva és Nagy Szabolcs István, Csíkfalva.

Gratulálunk!

Könyvmoly

A. A. MILNE

MICIMACKÓ

Micimackó egy „csekély értelmű” medvebocs, Malacka mindig fél valamitől. Nyuszi sokat fontoskodik, Füles meg néha megsértődik. Róbert Gida 6 éves, de okos. Micimackó és barátai mindig butaságot mondanak. Ha elolvassátok, megtudhatjátok és végigizgulhatjátok Micimacó érdekesnél érdekesebb kalandjait.

Heveli Tünde, Kaplony Müller Márta, Kolozsvár

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Kedves maszatolós barátom, küldj nekem piros tojást!

Nem igazít, mert az összetörök a borítékban, hanem papírra pingáltat. Kartonból vágj ki sablont, hogy szép egyformák legyenek a tojások. Rajzold meg a körvonalukat, kend be a felületüket gyertyával, aztán nedves szappannal, végül pedig temperával. Ha jól megszáradt,

szeggel vagy gyufaszállal kapard le a festéket a kívánt minta szerint. Kivágva és kartonra ragasztva húsvéti üdvözlét is készíthet belőlük.

Kellemes ünnepeket!

Maszat Művész

1

2

3

Kedves Maszat Művész!
Úgy maszatolsz, mint egy művész!
Mert nálad mindig van ész.

Takács Adrienn, Marosvásárhely

4

Decembéri nyertesek: Bíró Karola, Aranyosegerbegy (1); Kovács Beáta, Marosvásárhely (2); Sándor Mátyás (3) és Izabella (4), Farcád.

BITAY ÉVA
TALÁLÓSDI

Az óra halkán ketyegett, Jancsi békésen szuszogott, amikor... a többit már tudjátok, ugye? Az asztalon kinyílt a biológiai könyv és kikandikált belőle a cerkófmajom:

– Mit játszunk ma?

– Találós kérdésekre válaszolunk – felelte a fülesbagoly. – Felteszem a kérdéseket, s aki tud rájuk felelni, jelentkezik. **Lehet-e festék nélkül festeni?**

– Lehet! – felelt egy finom hangocska, és előröppent a könyvből a kolibri. – Nézzetek meg engem: gyönyörű smaragdzöld, cinóberpiros és tengerkék fémes fényben csillognak a tollaim, s ha hiszitek, ha nem, egy csöpp festék sincs bennük! Vannak azonban rajtuk finom lemezek, amelyek megtörik a fényt, és a szivár-

vány színeire bontják; a pocsolják felszínén úszkáló vékony olajhártyán is megtörik a napfény, azért látszik színesnek.

– **Lehet-e hangtalanul visítani?** – olvasta fel a következő kérdést a fülesbagoly.

– Igenis lehet! – cincogták nagy fülüket lengetve a denevérek. – Mi olyan magas hangon visítózunk, berregünk és sikongatunk, hogy abból az emberek semmit sem hallanak, s azt hiszik, hogy némák vagyunk!

– **Lehet-e orr nélkül szaglászni?** – folytatta a bagoly.

– Lehet, lehet – zúgták az éjjeli lepkék. – Nekünk nincs orrunk, van viszont hosszú, lemezcsapunk. Ezekben vannak a szaglóidegek végződése, amelyekkel több kilométernyi távolságból megérezzük az illatokat.

– **Lehet-e lábbal hallani?** – olvasta tovább a bagoly.

– Lehet bizony! – szökkent elő a szöcske. – Én például a térdemen viselem a „fületem”, a hallószervemet.

– **Lehet-e az élelmet lábbal kóstolgatni?** – hangzott a következő kérdés.

– Hát persze! – libbent elő lábát kényesen emelgetve egy

nappali pillangó. – Én mindig a lábamat dugom bele a folyadékba, hogy megállapítsam, elég édes-e.

Csrrr... berregett fel az ébresztőóra, és az állatok egy szempillantás alatt eltűntek a becsukódó könyvben.

KISKÖPÉ Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

Melyik állat hordja a gyomrában a „műfogait”.

Januári megfejtés: A kérész a holnapot, a darázs a jövő évet sem éri meg. A ló ott lehet a Nap sugar 50., a csuka, a teknős, a holló, az elefánt a 100. születésnapján. **Nyertesek: Csatlós Csaba-Zsolt, Marosvásárhely; Madár Zsuzsanna és Bálint Zsombor, Csíkmenaság.**

TARKA SÁFRÁNY

A tarka sáfrány lándzsahegyes levelel, bimbójával átfúrja az olvadó hótakarót, s első között bontja ki cirmos, kecses virágát.

Csak a Kárpát-medencében él a lila szirmokkal pompázó **leánykőköröscin**. Szárát, leveleit, a kehely külső oldalát pihés szőrmebunda borítja, mintha óvni akarná a márciusi fagytól.

LEÁNYKÖKÖRCSIN

TALÁLD KI!

Ezeket a rejtvényeket vargasi gyerekek küldték: **Kolumbán Antal Vilmos, Pánczél Mária Magdolna, Román Renáta, Soós Réka, Tókos Mihály László.**

Beszélgetés a kórházban:
 – Maga miért van itt?
 – Túl gyorsan vezettem. És maga?
 – Túl lassan mentem át a túlsó oldalra.

Adorjáni Zsolt, Nyárádszereda

– Ne nyúlj át az asztalon az ételért, kisfiam, hiszen van nyelved.

– Van, de a karom hosszabb.

Szilágyi Panna, Vargyas

A gyerekek dolgozatot írnak *Látogatás nagymamánál* címmel.

A legrövidebb fogalmazást Peti írta. Íme: *Nagymama nem volt otthon.*

Láng Adrienn Ivett, Börvely

– Anyu, te hol voltál, amikor én születtem?
 – A kórházban.
 – És apu?
 – Ő az irodában.
 – Hát senki sem volt itthon, amikor megérkeztem?

Csiszér Szabolcs, Segesvár

1 Bűvös négyzet.

1. Füzet, könyv része 2. Egyik szülő 3. Iskolai bútor.

1	2	3
2		
3		

4 Kutyám neve.

1. Tata párja 2. Becézett osztályfőnök 3. Ravasz állat 4. Lisztet tartanak benne 5. Tejtermék 6. Apa párja.

1			
2			
3			
4			
5			
6			

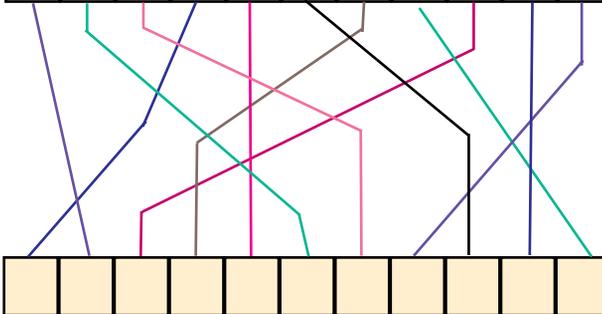
2 Ez tanít a jóra.

1. Szikladarab 2. Erdői állat 3. Nem férfi 4. Ybl Miklós névjegye 5. Lányom férje.

1	
2	
3	
4	
5	

3 Egy folyó neve. Vezesd a betűket a helyükre.

A Ü K N K L Y Ő G L Ü

5 Kedvenc társasjátékom.

1. Becézett Sándor 2. Ilyen rétes is van 3. Uगतó állat 4. Élelemraktár a lakásban.

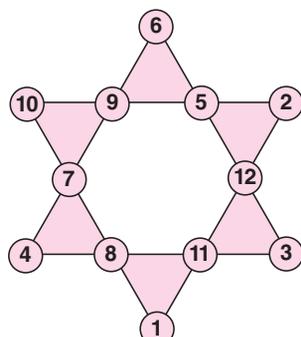
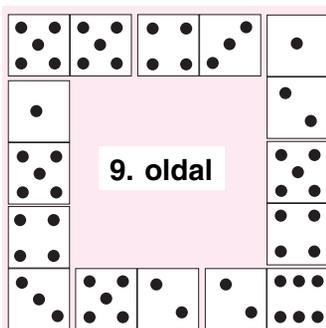
1				
2				
3				
4				

6 A vargasi gyerekek kedvenc folyóirata.

1. Nemzet 2. Egyik szülő 3. Kenyérsütő mester 4. Nyakunkon viseljük 5. Parancsolója 6. Pont a fociban 7. Nem ül 8. Fogaival öröl.

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

A TÉLI NAPSI megfejtései: 8. old. C; 9. old. rombusz=1, szaloncukor=2, szív= 3, csillag=4, gömb=5, gyertya=6; 16. old. Ez volt az utolsó foga; Olyan közel lakik magukhoz? 17. old. Jól van, tedd a P betűhöz; 22. old. Nem adott hozzá kanalat; 23. old. Rögtön felállok, mikor jön; 26. old. ...hanem olyan kövér; a 7-es; Piroska; 34. old. rózsa; a 3-as; 35. old. Hátha hozzád vág egyet; 36. old. Költse fel a tűznyelőt; 37. old. kirázza a hideg; 42. old. otthon felejtette az erszényét; 43. old. Nem, nekem mosógépem van; Hogy mondta, uram? 44. old. Hiszen úgyis forog a föld; 45. old. Csak egy személyre főzz, én a kórházban ebédelek; száznál is több; 55. old. Izzó vasdarab; 56. old. a 3-as; 57. old. Amelyik nyakoncsíp; 58. old. ...csak úszni tanítom a kukacokat; 59. old. A halászok emlékezetében;

66. old.

60. old. Fehér, hiszen a történet csakis az Északi-sarkon történhetett; A rendetlen borbélyt ajánlatos választani, hiszen valószínűleg ő nyírja a vetélytársát; A kádi azt javasolta, hogy mindkét fiú a testvére tevéjén igyekezzék az oázis felé; 61. old. Bori-8374, Erzszi-6572, Mari-8456, Sári-4658; 62. old. Nem tudom, mert ellopták; 63. old. Tőlem akár agyon is lőheti; 64. old. Halló; 65. old. Amikor elkezdte öltözködni.

😊	Száguldó	Bízik	Véd	2	L	Csónak	Okos Majmok Egyesülete	😊
	1			H		En!		3
Majdnem Nevada!						Tehénbeszéd		
M!			Süket, népiesen			Durva só		
Ebből kőből égetik a meszet			Vezetéknév				Névelő	
Törzs (KLÁN)					Fűszeres		Az egyik alapművelet	
Amper		RÁKOSI			Kérdő névmás			
PROLI		Német női név				Zoltán Tamás névjegye		
Küzdelem, viaskodás					Kitát a közepén!	Pitevég!		
Folyadékkal való megtöltés					Névelő			
Léha mássalhangzói			Olasz gépkocsijel		Napszak			

A TÉLI NAPSÍ nyertesei: Sándor Andrea-Melinda, Dobra; Bartis Tímea, Réty; Erdély Enikő és Ildikó, Pottyond; Domó Tünde és Fülöp Szabolcs Attila, Marosvásárhely; Iankó Ingrid-Blanka, Hosszúmező; Dudás Kinga, Bodola; Gombos Albert és Katalin, Backamadaras; Diós Anett Éva, Nagyvárad és Gheorghijă Krisztina, Medgyes.

FEBRUÁRI MEGFEJTÉSEK

1. orvos, asztalos, kertész 2. Tévemaci 3. farsang 4. tigris 5. Fickó 7. Ödön 8. zúzvara 9. Zsolt, Lenke 10. álarc 11. Ildikó 12. Sok lúd disznót győz; Bámul, mint borjú az új kapura.

Így találták fel az esernyőt....

A JANUÁRI REJTVÉNYPÁLYÁZAT

megfejtései: Irgum-Burcum Benedek; Az aranyecset; Szöszmögi; Galóca banyó; Negyvenötödik; Rongy Elek, a példakép. **Jutalmat nyertek:** Nagy Erika Andrea, Völcsök; Antal Enikő, Brassó; Veress Sarolta, Szováta; Tarsoly Roland, Nagyvárad; Szekrényes Ruben, Vajdahunyad. Gratulálunk!

Jövő hónapban **Hűség** Rejtvényfejtő díjat sorsolunk.

NYERTÉSEK

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

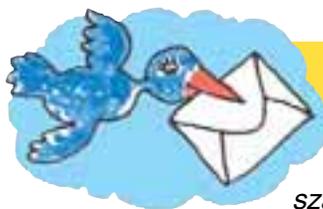

Az újszülött órák óta keservesen sír. Az anyuka kétségbeesetten felsóhajt:
- Csak tudnám, mit kezdjek ezzel a csöppséggel?!

A baba nagyobbacska testvére megkérdi:
- Anyu, hát a babával...

Ha megtudtad a rejtvényből a kérdés folytatását, írd meg nekem is, hogy jutalmat küldhessek neked - amennyiben szerencséd lesz a sorsoláson.

a Rejtvénykirály

LEVELEZŐ

*Sok számos esztendőket
vígán elérhess,/ napjaidat
számlálni ne légyen terhes!/ Az
ég harmatja szívedet újítsa,/ áldások árja házad
elborítsa* – kívánták nekünk a felsőboldogfalvi isko-

lások. Ezentúl bizonyára még vidámabban szól hozzátok a Napsugár, olyan sok születésnapj jókívánságot kaptunk tőletek. Köszönjük szépen mindenkinek: a varsolci IV. B; a zabolai III., a nyárádszeredai IV. C; a szilágysomlyói IV. G osztálynak, a magyarlapádi Mesekörnek; a kovásznai Orbán Balázs Iskola IV. E, a sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola IV. F, a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály iskola IV. C, a nagybányai Petre Dulfu Iskola III. D, a kolozsvári Zeneiskola III. B osztályának.

**VERS,
MESE**

Szász-Fülöp Izabella, Medgyes; **Csapó Edina**, Zilah; **Bálint Anita**, Belényes; **Fülöp B. Beatrix**, Iuscu Eszter, Kolozsvár; **Mentes Bernadette**; **Mircse Annabella**; Siménfalva; **Kiss Orsolya**, Marosvásárhely; **Retty Andrea**, Dicsőszentmárton; **Dandé Tímea**, Margitta; **Kovács Anett**, Érmihályfalva; **Tolnai Abigél**, Mocsolya; **Barabás Aretta**, Orbán Ildikó, Csíkszereda.

RAJZ

Lőrincz Tímea Márta, Korond; **Kócsi Kinga**, Szilágycseh; **Székely Zsolt**, Kovács Balázs, Gyergyószárhegy; **György Hunor**, Kilyénfalva; **Tankó Andrea**, Kézdivásárhely; **Szegedi László**, Nagyvárad; **Husztai Dávid**, Nagybánya; **Tamás Zsanett**, Székelyudvarhely; **Veres Zoltán**, Nyárádszereda; **Fazakas Ferenc**

MÁRCIUS

Van már hat bélyeged? Ez lesz a hetedik. Ragaszd a gyűjtőlapra.

Levente, Gyulakuta; **Hail Evelyn**, Sárköz; **Matei Cristina**, Kóhalom; **Pável Petra**, Csíkszereda; **Kovács Janka**, Sepsiszentgyörgy; **Kovács Andrea**, Tasnád; **Bakó Szilvia**, Havad; **Szász Andrea**, Marosvásárhely; **Ambrus Enikő**, Bánffyhunad; **Simon Erika**, Kolozsvár; **Géczi Krisztina**, Rév; **Petrás Laura**, Szatmárnémeti; **Andorkó Olgica**,

Szöcs Krisztina, Marosvásárhely

Szilágyi Panna, Vargyas; **Zombori Mónika Csilla**, Felsőboldogfalva; **Zolcsák Tamás**, Kocsis Csilla, Sarkadi Ivett Ramóna, Szatmárnémeti; **Bíró János**, Csíkszentdomokos; **Lengyel Tímea**, Vulkán; **Bíró Noémi**, Balánbánya;

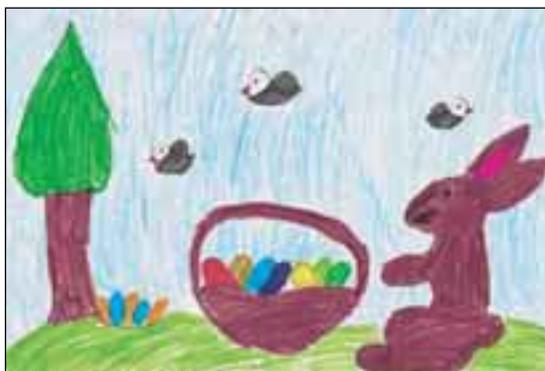
A TAVASZ

*Szép tavaszi napon
arra ébredtem,
hogy a fa rügyei
bomlani kezdtek.*

*Először az almafa,
utána a körte.
Majd az égen a felhők
bomlani kezdtek.*

**Lőrinczi József,
Étéd**

Czikó Ibolya, Csíkszentimre; **Molnár Zsolt**, Kézdivásárhely; **Barta Judit**, Paptamási; **Kegyess Alíz**, Kökényesd; **Sallai Réka-Henrietta**, Szilágyozovány; **Bálint Júlia**, Szilágysámson; **Kincses Erika és Enikő**, Mocsolya.

Czirják Renáta-Hajnalka, Gyergyószentmiklós

Ciocola Róbert Kristóf, Szászrégen

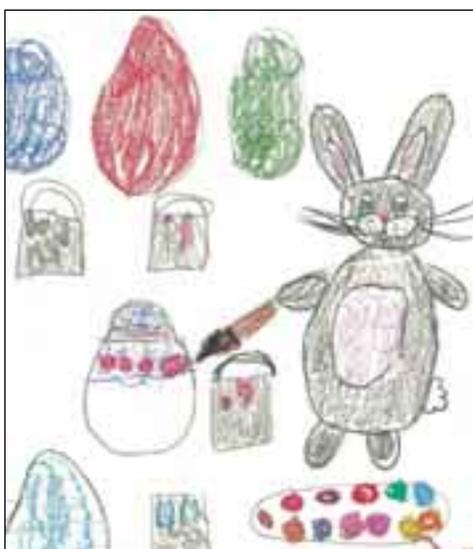
E lapszám megjelenését a COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY támogatta.

Decemberi lapszámunk „csizmás” válaszai:

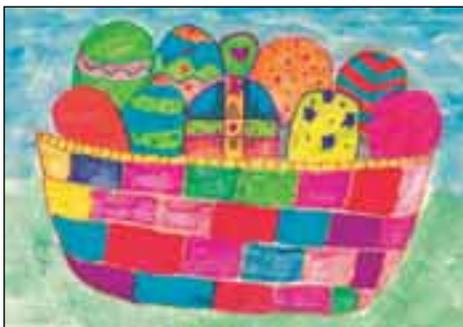
A3, B2, C1; a 2., 3. a sarkanytútól, az 1. a sarkán levő zörgőktől „muzsikál”. **Nyertesek: Borbély Emőke**, Kibéd; **Balla Örs**, Balánbánya; **Bándi Brigitta**, Ozsdola; **Mezei Szabina**, Kökényesd; **Dosa Beáta Kinga**, Cserefalva.

Én vagyok a kis Norbi,
jöttem hozzád locsolni.
S hogyha már idejöttem,
alázatosan megkérdem:
szabad-e locsolni,
s piros tojást kapni?
De a piros tojást nem kérem,
ha nem volt szép a versem.

**Bagossy Norbert,
Gyergyószentmiklós**

Kötő Emese, Kolozsvár

Kaló Enikő, Kolozsvár

Antal Balázs, Kerelőszentpál

A húsvét azért jó,
Mert jön a sok locsoló.
Készül a sok piros tojás,
Sül a sok ropogós kalács.

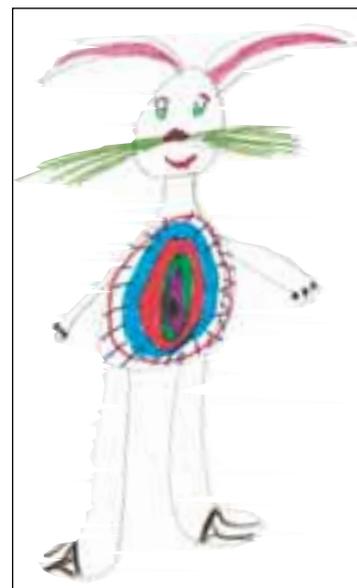
Kopogtat sok kis diák,
Megöntözik a lánykát.
Megöntözik ízibe,
Tojást kérnek cserébe.

Kőrösi Tünde, Szalárd

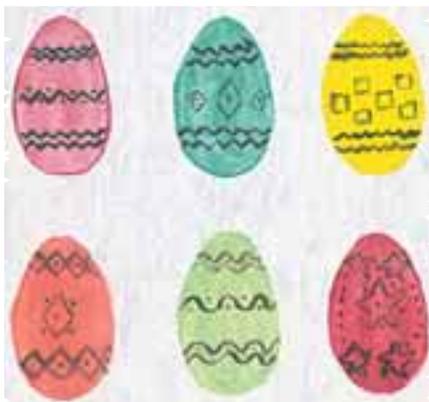

Húsvét hétfő reggelén
Locsolni megy a legény.
Lányos házak ajtaján
Kopog: felkelt-e a lány?
Fölkelt biz az, mindenik,
Locsoló jön, azt lesik.
Terítő az asztalon,
Rajta tojás, nagy halom.
Ezt választom, ez a szebb,
Az meg ott a fényesebb.
Ez kék, az zöld, az piros,
Zsebre vágni mind – tilos!
Mért nincs vélem tarisznya,
Hadd sápadna Mariska,
Eszter, Böske és ahány
Locsolásra váró lány.
Dehát hosszú még a nap,
Megyek, mert

ha nem vigyázok,
Végleg ittmarasztanak!
**Csernáczi Attila
és Erzsike, Aranyosegerbegy**

Ștefan Ioana, Zernest

Elég kicsi kislány vagyok,
Még a harmadikat járom,
De ennek ellenére
Várom az öntözőket,
És nem csak három gyereket,
Huszonháromat, ha lehet!

**Magyarosi Szende-Tünde,
Marosvásárhely**

Bihari Szabolcs, Kolozsvár

**Címlap:
Murășan Létai Ingrid, Élesd;
Szász Róbert, Köpec;
Bajha Szabolcs, Zabola
Hátlap: REICH KÁROLY**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 064/141323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Honlap: <http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar>; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 9000 lej

Boldog húsvétot kívánunk!

És jó szórakozást ehhez a puzzle játékhoz.

Ragassz rajzlapot a hátára (alaposan kend be ragasztóval, majd nyomtasd le, hogy egyenletes legyen), és a vastag vonalak mentén vagdosd fel.

Versenyezzetek, ki rakja gyorsabban ki a képet.

